

„Percepcja Ciemnej Triady osobowości na podstawie wizerunku” – rozprawa doktorska
Magdalena Hyla

STRESZCZENIE

Niniejsza praca doktorska dotyczyła percepcji cech Ciemnej Triady na podstawie wyglądu, nawiązując do rozumienia Ciemnej Triady jako mechanizmu strategii ewolucyjnej, polegającej na nawiązywaniu wielu krótkotrwałych związków, tendencji do odbijania partnerów i skłonności do niewierności. W rozprawie zawarto przegląd literatury przedmiotu oraz przedstawiono koncepcję i wyniki dwóch przeprowadzonych badań własnych.

Pierwszy rozdział pracy został poświęcony przeglądowi literatury na temat Ciemnej Triady Osobowości. Dokonano zarysu pojęcia psychopatii, narcyzmu i makiawelizmu. Omówiono najbardziej istotne badania dotyczące Ciemnej Triady osobowości w kontekście związków z podstawowymi wymiarami osobowości, funkcjonowaniem interpersonalnym i wpływem społecznym. Przedstawiono także szersze ujęcie Ciemnej Triady w perspektywie psychologii ewolucyjnej.

Drugi rozdział wprowadzał do tematyki percepcji innych na podstawie pierwszego wrażenia oraz badań w tzw. perspektywie *thin slice*, która wiąże się z obserwacją krótkich wycinków zachowania, np. nagrań lub fotografii osób badanych. Prowadzone w pracy doktorskiej badania opierały się właśnie na tym podejściu i do ich realizacji niezbędne było zebranie materiału bodźcowego - fotografii osób badanych, które później oceniane były na istotnych w badaniu wymiarach.

Trzeci rozdział pracy został poświęcony na przedstawienie przeglądu literatury dotyczącej autoprezentacji, ze szczególnym naciskiem na tematykę autoprezentacji za pomocą wyglądu. Omówiono najważniejsze badania dotyczące wpływu stroju i fizyczności na postrzeganie przez innych.

Czwarty rozdział pracy dotyczył Ciemnej Triady osobowości w kontekście autoprezentacji i pierwszego wrażenia. Dokonano przeglądu badań na temat Ciemnej Triady i pierwszego wrażenia, preferowanych taktyk autoprezentacji, efektywności manipulowania wyglądem i percepcji w oczach innych.

W rozdziale piątym zarysowano problematykę badań własnych, realizowanych w ramach pracy doktorskiej. Pierwszym ich celem, podjętym w badaniu 1, była próba odpowiedzi na pytanie o występowanie wśród osób o wysokim poziomie Ciemnej Triady mechanizmów „oszustwa” za pomocą wyglądu, podobnych do mimikry stosowanej przez

drapieżniki, a więc: preferencji specyficznych rodzajów autoprezentacji, zdolności do efektywnego manipulowania wizerunkiem oraz tendencji do kamuflowania w swoim wyglądzie przejawów ciemnych cech osobowości. Wraz z wykształcaniem się mechanizmów oszustwa u drapieżników, wśród potencjalnych ofiar pojawiają się mechanizmy detekcji oszustwa. W konsekwencji, wśród „gołębi” (osób o niskim poziomie cech Ciemnej Triady) powinna wykształcić się preferencja doboru partnera o wysokim lub niskim poziomie cech Ciemnej Triady w zależności od sytuacji istotnej z perspektywy ewolucyjnej. Odpowiedź na pytanie o faktyczne występowanie tych mechanizmów była celem badania 2.

W rozdziale szóstym przedstawiono opis metodologicznych aspektów badania pierwszego oraz wyniki i ich dyskusję. Uzyskane w przeprowadzonych badaniach rezultaty sugerują, że poszczególne cechy Ciemnej Triady wykazują podobne wzorce korelacji w aspektach związanych z percepcją w oczach innych. Podobne preferencje dla stylu autoprezentacji obserwowano najczęściej w przypadku makiawelizmu, psychopatii (oraz jej podwymiary bezdusznosci) i narcyzmu hipersensytywnego. Kobiety o wyższym poziomie tych cech były odbierane jako niesympatyczne, nieetyczne i bezwzględne, natomiast kobiety o wyższym poziomie narcyzmu wielkościowego (szczególnie podskali próżności), były odbierane wręcz przeciwnie. Mężczyźni o wyższym poziomie makiawelizmu, psychopatii (szczególnie bezdusznosci) i narcyzmu wielkościowego (szczególnie domagania się podziwu) dążyli do wizerunku osoby kompetentnej i bezwzględnej, a przez obserwatorki byli oceniani także jako sympatyczni i atrakcyjni.

W rozdziale siódmym przedstawiono opis metodologicznych aspektów badania drugiego oraz wyniki i ich dyskusję. Do najważniejszych rezultatów badania wykazały, że mężczyźni o wyższym poziomie cech Ciemnej Triady są bardziej atrakcyjni dla kobiet jako potencjalni znajomi, przyjaciele oraz partnerzy w związku niż mężczyźni o niższym poziomie tych cech, a preferencja ta okazała się nie być zależna od poziomu Ciemnej Triady kobiet. Natomiast kobiety o wyższym poziomie cech Ciemnej Triady raczej nie były pożądane przez mężczyzn (także niezależnie od ich cech), którzy na koleżanki, przyjaciółki i partnerki preferowali kobiety o niskim poziomie cech Ciemnej Triady.

W ostatnim - ósmym rozdziale pracy dokonano podsumowania wyników, omówiono ograniczenia przeprowadzonych badań i zaproponowano kierunki dalszych badań.

„Perception of the Dark Triad of personality based on the appearance” – doctoral dissertation
Magdalena Hyla

SUMMARY

The dissertation deals with the subject of the perception of the Dark Triad of personality based on appearance. It refers to the understanding of the Dark Triad as an evolutionary strategy. The dissertation contains a review of the literature and presents the concept and results of two conducted studies.

The first chapter of the dissertation contains the review of the literature on the Dark Triad of personality – the concepts of psychopathy, narcissism and Machiavellianism. The most important studies on the Dark Triad of personality were discussed in the context of relationships with basic personality dimensions, interpersonal functioning and social influence. The concept of the Dark Triad as an evolutionary strategy was also presented in a more detailed manner

The second chapter introduces the subject of the perception of others based on first impression and research in the thin slice perspective - observing thin slices of behavior, e.g. recordings or photographs of subjects. The research conducted in the thesis was based on this approach.

The third chapter presents the literature review on self-presentation, with particular emphasis on the subject of self-presentation based on appearance.

The fourth chapter of the dissertation concerns the Dark Triad of personality in the context of self-presentation and first impression. In this chapter several studies were also discussed, including research on the Dark Triad of personality and first impressions, preferred tactics of self-presentation, manipulation effectiveness and perception of dark traits by others.

The fifth chapter outlined the main aims of own research conducted as part of the doctoral dissertation. Their first aim, taken in Study 1, was to answer the question about the occurrence of "cheating" mechanisms among people with a high level of the Dark Triad, similar to the mimicry used by predators, that is: preference of specific types of self-presentation, the ability to effectively manipulate and the tendency to camouflage dark personality traits in the appearance. Consequently, among people with lower levels of the Dark Triad, there should be a preference for a partner with high or low levels of Dark Triad

traits depending on the situation – context in evolutionary perspective. The answer to the question about the actual occurrence of these mechanisms was the aim of Study 2.

The sixth chapter presents the description of the methodological aspects of Study 1 and the results with discussion. The results suggest that the Dark Triad traits show similar correlation patterns in aspects related to perception - similar preferences for the style of self-presentation were most often observed in case of Machiavellianism, psychopathy (meanness) and hypersensitive narcissism. Women with higher levels of these traits were perceived as unpleasant, unethical and ruthless, while women with higher level of grandiose narcissism (and vanity) were perceived conversely. Men with higher level of Machiavellianism, psychopathy (boldness) and grandiose narcissism preferred to be seen as competent and ruthless, and they were also assessed as friendly and attractive.

The seventh chapter presents the description of the methodological aspects of Study 2 and obtained results with discussion. The most important results of the study showed that men with higher level of Dark Triad traits were more attractive to women as potential friends and partners than men with lower level of these traits, and that this preference did not depend on the level of women's Dark Triad. Moreover, women with higher level of Dark Triad traits were hardly wanted by men (also regardless of men's traits) who preferred women with lower level of Dark Triad traits as potential friends and partners.

In the last - eighth chapter of the dissertation, the results were summarized, the limitations of the conducted research were discussed and the directions of further research were proposed.